Exclusief voor leden · winter 2026 · jaargang 51

Vogel Vrije Fietser

Mannenstoplicht

Mens&Fiets

Poolse kustroute vanaf Gdańsk

Fietsvisie

Taaie strijd om Groningse fietsbrug

Innovatie

Top 3 niet-verblindende fietslampen

Fietsersbond

09

katern Fietsvisie

19 **Mannenstoplicht**
Social designers Maartje en Lisa lieten mannen stoppen. Hoe kunnen ze helpen zodat vrouwen veilig door de nacht kunnen fietsen?

26 **Protest in Groningen**
18.000 mensen tekenden de petitie van Fietsersbond Groningen en Platform Gerrit Krolbrug voor een tijdelijke fietsbrug om jarenlang kilometers omrijden te voorkomen.

katern Mens&Fiets

06 **Uitslag prijsvraag jubileumnummer**
Gelukkig 2026! Met een restje confetti van ons 50-jarig jubileum eren we de prijswinnaar van de Brompton. Van harte. Ook voor de andere prijswinnaars.

09 **Fietsstad Gdańsk**
Journalist Tiewen Visser laat je zien waarom fietsen in en rondom zijn stad Gdańsk in Polen zo de moeite waard is.

14 **Fietsbeleving**
Veilig en comfortabel fietsen is één ding, maar fietsers willen ook iets leuks meemaken onderweg. Thijs Broers onderzoekt hoe dat werkt.

Rubrieken 4 Kort | 25 Rare frats

19

33

Mannenstoplicht

'Moet je zien hoe goed wij zijn', 'Doneer aan ons' en 'Dit moet je absoluut kopen'. Gek word je van al die berichten die je dagelijks op social media, in je mailbox en brievenbus krijgt. Iedereen moet iets van je, maar niemand is in jou en jouw ervaringen geïnteresseerd. Nul interactie.

In zo'n wereld zijn social designers Maartje de Goede en Lisa Strijbosch een verademing. Zij vertellen niet hoe het moet. Ze gaan in gesprek met mensen. Ze luisteren.

Over social design zijn dikke boeken geschreven. Simpel gezegd is wat Maartje en Lisa doen een zorgvuldige manier om met mensen een prettig gesprek te voeren dat niet over meningen, maar over ervaringen gaat. En dat is vaak door met een (fraai) aangekleed bordje met tekst de straat op te gaan. Je ziet er bijna niet aan af hoe ingenieus het is opgezet. Maartje en Lisa praten met ons van de Fietsersbond, vrienden en kennissen, doen literatuuronderzoek, bedenken en maken en dan is uiteindelijk het grote moment daar: ze gaan de straat op. Stoppen er wel mannen voor het stoplicht? Op zo'n ongure plek? In de kou? Zie pagina 9. Met dank aan Bob en Charlotte van Fietsersbond Amersfoort voor het zoeken van geschikte locaties en het fotomodel zijn.

Praat over dat mannenstoplicht want we hebben elkaar nodig. En we horen ook graag jouw verhaal: vvf@fietsersbond.nl

Suzanne Brink
s.brink@fietsersbond.nl

katern
Innovatie

29 **Swapfiets versus eigen fiets**
Eelco den Boer-García fietste een paar maanden op een Swapfiets en woog de lusten en de lasten tegen elkaar af.

33 **Fietsen met dieren**
Geke Oosting fietst met paard Tido die lekker zijn eigen tempo aanhoudt.

34 **Top 3 fietslampjes**
Wat is de beste koplamp? Tester Melvin selecteerde drie lampen van verschillende prijsklassen.

Colofon

Redactieadres en landelijk bureau Fietsersbond
Niasstraat 6D
3531 WP Utrecht
☎ 030-2918171
✉ info@fietsersbond.nl
website: fietsersbond.nl

Redactie Suzanne Brink (hoofdredacteur), Eelco den Boer-García (contentmanager), Kees Bakker (testredacteur), e-mail: vvf@fietsersbond.nl

Medewerkers aan dit nummer
Karin Broer, Melvin de Groot (testredacteur), Jelmer de Haas, Jessica de Korte, Els Meijers

Omslag
Tiewen Visser

Vormgeving
AKIMOTO, Deventer

Drukwerk Senefelder Misset, Doetinchem

Banknummer
NL18 TRIO 0321 0576 86

Contributie inclusief toezending van de Vogelvrije Fietser bedraagt 33 euro per jaar (meer mag natuurlijk ook). Wanneer het lidmaatschap in de loop van het verenigingsjaar wordt beëindigd, blijft de jaarlijkse bijdrage in zijn geheel verschuldigd.

Adreswijzigingen kunnen via de website (www.fietsersbond.nl/contact) worden doorgegeven of schriftelijk: stuur de adresband van dit blad met het nieuwe of verbeterde adres terug naar de Fietsersbond.

Advertentiewerving
✉ info@fietsersbond.nl
☎ 030-2918171

Oplage 30.000

Sluitingsdatum kopij volgende Vogelvrije Fietser: 2 februari 2026.

Het volgende nummer verschijnt: 7 april 2026

Het overnemen van artikelen is mogelijk na schriftelijke toestemming van de redactie. De artikelen geven niet noodzakelijk het standpunt van de Fietsersbond weer.

ISSN 0166-0276

Jaarverslag
Het jaarverslag van de Fietsersbond staat op fietsersbond.nl/jaarverslag

Bescherming persoonsgegevens: Uw gegevens zijn opgenomen in onze ledenadministratie om uw lidmaatschap uit te voeren en u te informeren over onze activiteiten, de behaalde resultaten en voor het uitvoeren van marketingactiviteiten. Als u hier geen prijs op stelt kunt u dit kenbaar maken via fietsersbond.nl/privacy

CBF Erkend Goed Doel

MIX Papier | Ondersteunt verantwoord bosbeheer FSC® C018185

Fietscultuur: Stranger Things

Volwassenen op een fiets!

In deze rubriek zoeken we naar parels op het gebied van muziek, films, theater en boeken die iets met fietsen te maken hebben. Dit keer de Netflix-serie Stranger things.

Voor veel Amerikanen zijn fietsen maar vreemde objecten. Hun maatschappij is vrijwel volledig ingericht voor auto's. Fietsen zijn voor buitenstaanders en kinderen. Of allebei. Zoals in de populaire Netflix-serie *Stranger Things*. Het speelt niet alleen in de jaren tachtig, het is ook een eerbetoon aan de cultuur van die tijd. Met soms subtiele verwijzingen en soms overduidelijke nagemaakte scènes uit filmklassiekers als *E.T.* en *The Goonies* van Steven Spielberg. En daarin spelen fietsen dan weer een belangrijke rol, vooral de BMX die in die tijd aan een grote opmars bezig was. Denk aan het fragment waarin de kinderen het buitenaardse wezen in veiligheid proberen te brengen en je met een fiets ook blijkt te kunnen vliegen net zoals in *E.T.*. Het silhouet voor de maan is nog altijd een iconisch beeld. De acteurs in *Stranger Things* zijn sneller ouder geworden dan hun personages, maar blijven ook in het onlangs verschenen vijfde en laatste seizoen trouw aan hun fiets. Hopelijk zien we dat soort beelden vaker terug. En niet alleen op het scherm, maar ook in de echte wereld. Want volwassenen op een fiets, zo raar is dat toch niet?

Ook ideeën voor deze rubriek? **vvf@fietsersbond.nl** met in de onderwerpregel 'fietscultuur'

Stickers voor speciale fietsen

Iedereen mobiel

Als je een handbike of een driewielfiets hebt staat je fiets vast weleens ingeparkeerd of reageren mensen onaardig als je je fiets voor een winkel neerzet. Heel vervelend. Met een sticker van Iedereen mobiel is direct duidelijk dat je fiets je hulpmiddel is,

De Fietsersbond heeft samen met vrijwilligers van de community Iedereen mobiel stickers ontwikkeld om duidelijk te maken dat je aangepaste fiets jouw hulpmiddel is. De nieuwe stickers met de teksten 'mijn fiets is mijn hulpmiddel' en 'geef mijn fiets de ruimte' maken de fiets herkenbaar voor andere weggebruikers en parkeerbeheerders en verhogen begrip en respect. Daarmee helpen de stickers je om veilig en zelfstandig te kunnen fietsen en tegelijk het gesprek over toegankelijke fietsen te stimuleren.
Aanvragen kan op **fietsersbond.nl/stickers-aanvragen-iedereen-mobiel**

E-bike-inferno

Onderzoek naar brandgevaar in stationsstallingen

Het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV) onderzocht in opdracht van spoorbeheerder ProRail wat er gebeurt als een e-bike in de fietsenstalling vlam vat. Conclusie: de stationsstallingen (en die niet alleen trouwens) moeten aangepast worden.

De fietsenstallingen rondom stations zijn niet gebouwd voor elektrische fietsen, maar ze staan er natuurlijk wel. Vooral een elektrische fiets aan de oplader is een groot risico. Om de ellende even te schetsen: in de proef bleek als één e-bike vlam vat, binnen tien minuten een hele rij e-bikes in de hens te staat. Het werd daardoor zo heet dat gasveren uit de bovenste rekken in de rondte vlogen en batterijcellen explodeerden, waardoor ook fietsen verderop in brand vlogen. Sprinklers helpen goed, maar die kunnen niet overal aangebracht worden. ProRail gaat onderzoeken wat de beste manier is om dit probleem aan te pakken. Meer info op **nipv.nl**

ADVERTENTIE

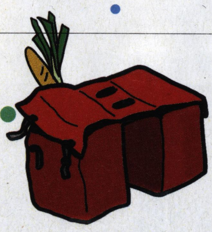

Prijzenfestival jubileumquiz

Ter ere van ons 50-jarig bestaan, trakteerden we jullie in de jubileumeditie van de Vogelvrije Fietser op uitdagende puzzels waarmee je leuke prijzen kon winnen. De respons was overweldigend. Zowel onze fysieke als digitale brievenbus stroomde razendsnel vol. Niet alleen met antwoordformulieren, maar ook leuke reacties en originele creaties. Dank!

TEKST: EELCO DEN BOER- GARCÍA FOTO: CORNÉ SPARIDAENS

Winnaar Remmelt (l) en Robert Matthews van de Fietsersbond

Hoofdprijswinnaar Remmelt

'Hij rijdt als een malle'

Naam: Remmelt Duurland
Leeftijd: 55
Woonplaats: Zwolle
Beroep: ICT-manager
Lid van de Fietsersbond sinds: 1994
Aantal fietsen: 5 in totaal, een vintage en een nieuwe racefiets, een bakfiets en twee vouwfietsen (inclusief de nieuwe Brompton)
Mooiste fietsherinnering: Op fietsvakantie met onze bakfiets, met onze dochter voorop, over knerpende schelpenpaadjes.

'Wow, wat een mooie fiets!' Dolgelukkig neemt Remmelt Duurland de knalgele Brompton C-Line in ontvangst. Hij maakt meteen een rondje door de straat. Met een brede glimlach keert hij terug. 'Hij rijdt als een malle. Schakelen gaat heel soepel. En hij is zo licht!'

Goed nest

Eerlijk gezegd hadden we onze komst aangekondigd en wist Remmelt dus al dat hij de hoofdprijs van onze jubileum quiz had gewonnen. Maar aan het enthousiasme is niets gespeeld. De Brompton heeft een goed nest gevonden. Remmelt en zijn vrouw kennen de voordelen van een vouwfiets. 'We hebben al een oud exemplaar', vertelt Remmelt. 'Gevonden bij ons in de straat. We hebben hem aangegeven als gevonden voorwerp, maar niemand heeft zich gemeld. We beleven er veel plezier aan. Daarbij vergeleken, is deze Brompton wel echt een Rolls-Royce.'

Technofeest

Voor woon-werk verkeer is de Brompton voor Remmelt niet zo handig. Hij pendelt tussen Zwolle en Vianen. 'Maar ideaal voor in de stad, naar een technofeest, of op de boot. We varen veel en nu gebruiken we een stepje om aan wal mobieler te zijn.'
Remmelt gaat de oude vouwfiets zeker niet terug op straat gooien. 'We gaan bedenken aan wie we die kunnen schenken. Iemand in de familie wellicht. Zo hebben we niet alleen het plezier van het krijgen, maar ook van het geven.'

Originaliteitsprijs

Eigenlijk hadden we ook een prijs moeten hebben voor de mooiste inzending. Dat nemen we mee voor het volgende feestje. Hier enkele eervolle vermeldingen:

De juiste antwoorden

De moeilijkste opgave bleek het aantal paaltjes. Dit waren er **19.** Jawel, ook die in de illustratie bij het overzicht van de belangrijkste resultaten van de Fietsersbond en die in de strip van TestKees telden mee.

De antwoorden op de vragen bij het verhaal over het Wikkelhuisje in Gorssel zijn: ***Karton, Olaf en Eieren*** en met de eerste letters maakt dat dus het woord: ***Koe.***

De rebus op pagina 25: ***Fietsgeluk is de wind door je haren***
De rebus op pagina 49: ***Blij dat u rijdt, aan ons hebt u schijt!***

De overgebleven letters van de woordzoeker vormen de uitdrukking: ***Wat heb ik nou aan mijn fiets hangen***

Bij de logiquiz vroegen we om de naam van de handbiker, dat is ***Jake***. En het fietstype van de nieuwe fietser, dat is een ***racefiets***.

De volledige oplossing van de logiquiz:

Esra	racefiets	Mook	nieuwe fietser
Jake	handbike	Austerlitz	vrijwilliger
Joep	bakfiets	Den Haag	beroepsfietser
Petra	vouwfiets	Culemborg	fietsforens

Ga voor de lijst met alle winnaars naar ***fietsersbond.nl/winnaars***
Alle winnaars zijn inmiddels geïnformeerd.
De prijzen zijn onderweg.

ADVERTENTIE

SWINGING WHEELS

Swingingwheels verende zijwielen

Mijn vader heeft Swingingwheels zijwielen bedacht. Hij vindt het belangrijk dat er minder mensen vallen met de (elektrische) fiets, daarom heeft hij de Double Twelves gemaakt, hele sterke zijwielen. Toen ik de eerste keer op een fiets met zijwielen reed was dat best wel schrikken, de fiets blijft wel rechtop staan, je kunt gewoon bijna niet omvallen, maar ik had het gevoel dat ik niet kon sturen. De wielen staan heel stevig op de grond zoals bij een driewieler!

Bij Swingingwheels krijgen mensen eerst een proefles om te leren rijden met zijwielen, qua sturen gelijk aan het rijden met een driewieler.

Toen kreeg ik zelf ook een proefles! Ik leerde anders opstappen, afstappen, bochten maken en rechtdoor rijden.
Nou; ik dacht dat de bochten het moeilijkst waren, maar het is het rechtdoor rijden. De proefles duurt eigenlijk een uurtje maar na 20 minuutjes had ik het gelukkig goed door.

En weet je wat zo leuk is? Nu geef ik zelf ook regelmatig proeflessen aan mensen, geeft erg veel voldoening!

Groetjes,
Isabelle

katern
Mens&Fiets

> Gdańsk

> Fietsbeleving

De Poolse fietskampioen Gdańsk

‘Kijk in het donker uit voor everzwijnen’

In het oude centrum van Gdańsk kun je niet om die typische Nederlandse geveltjes heen. Dat is niet toevallig. Tussen Gdańsk en Nederland bestaan al eeuwen banden. De laatste jaren heeft de Poolse havenstad bovendien een Nederlandse traditie omarmd: fietsen. Tiewen Visser laat je zien waarom zijn Gdańsk de beste fietsstad is van Polen.

TEKST: TIEWEN VISSER FOTO'S: MIKOŁAJ MILEWICZ

Ik ben op veel plekken geweest in Polen, maar ik heb nog nooit zo veel fietsers gezien als in Gdańsk. Niet voor niets vond afgelopen juni hier voor het eerst de internationale Velo-city-conferentie plaats, met deelnemers uit meer dan zestig landen.

Mijn geliefde stad zet zich al vele jaren in voor tweewielers. In totaal is inmiddels zo'n 850 kilometer aan fietspaden aangelegd en jaarlijks stijgt het aantal fietsers aanzienlijk (112% tussen 2023 en 2024). De fietsinfrastructuur verbeterde vooral sterk nadat Gdańsk in 2009 deelnam aan Velo-City in Brussel en daar een fietsmanifest ondertekende, vertelt een woordvoerder van de gemeente me. Sindsdien heeft de stad richtlijnen omtrent fietspaden en fietsparkeervakken opgesteld om dagelijks fietsen te stimuleren.

PRAKTISCH

Met de auto: Reis via Berlijn en Poznań of noordelijk via Szczecin. Het is ongeveer 12 uur rijden vanaf Utrecht.

Met de trein: Boek een treinreis naar Berlijn via Deutsche Bahn. Boek vervolgens via de Poolse spoorwegen (PKP) tussen Berlijn en Gdańsk. Er gaat momenteel één directe trein per dag van Berlin HBF naar Gdańsk. De rit duurt tussen de 13 en 14 uur vanaf Utrecht.

Openbaar vervoer in Gdańsk: Je kunt tickets kopen via de apps Mobilet (tram en bus), Koleo (lokale treinen) of de ticketautomaten.

Fietsroutes: Velomapa is een handige app met fietsroutes, maar soms gaan routes gedeeltelijk over de weg of wel erg ruig wegdek.

Fietsverhuur: Download de Mevo-app om de deelfietsen te huren. Via Bajabike.eu kun je ook een fiets boeken vanaf 20 euro per dag.

Przemysław: 'Het gevaarlijkste aan fietsen in Gdańsk zijn de everzwijnen'

Naam: Przemysław
Woonplaats: Gdańsk
Beroep: Senior Manager in de off-shore olie- en gasindustrie
Aantal fietsen: een stadsfiets en een Hollandse opafiets
Mooiste fietsherinnering: Ik fiets graag vanaf mijn woning in Gdańsk tot Gdynia voor een lekker bord Aziatisch eten, of naar het eiland Wyspa Sobieszewska voor een bord vis.

Przemysław (45) deed mee aan een fietscompetitie voor bedrijven in Gdańsk en eindigde als eerste binnen zijn eigen bedrijf. 'Je verzamelt punten per kilometer, maar vooral voor het feit dat je op de fiets zit.'

Je hoeft dus geen extreme fietscoureur te zijn die dagelijks 200 kilometer maakt volgens Przemysław. Hij zag ook punten van andere bedrijven: 'Soms zat er een fietser bij die 230 kilometer per dag reed, op een doordeweekse dag!'

Punten

Om punten te verzamelen stond hij om een uur of vijf op om te fietsen, te ontbijten, weer naar het werk te fietsen, te fietsen tijdens de lunch, na het avondeten en 's avonds als iedereen al op bed ligt. Hoewel het donker was, zijn de paden in Gdańsk goed verlicht. 'Het gevaarlijkste zijn misschien de everzwijnen op de weg.'

Przemysław heeft ook in Warschau gewoond en, hoewel ze daar veel moeite in het fietsverkeer steken, vindt hij fietsen in Gdańsk 'makkelijker en relaxter'. Er kan nog steeds genoeg beter, en dat gebeurt ook, zoals nu op de Aleja Armii Krajowej in Gdańsk. 'Waar de infrastructuur echt verbeterd kan worden is in het merengebied in Kasjoebië, waar je als fietser óf over zandweggetjes wordt gestuurd óf over drukke wegen, waar auto's roekeloos kunnen rijden.'

Naam: Maks
Leeftijd: 26
Woonplaats: Gdynia
Beroep: Medeoprichter van een bedrijf dat onbemande boten maakt voor monitoring van het milieu op zee en medewerker van het vintage fietsenproject Bici Bikes
Aantal fietsen: Een vintage racefiets en een racefiets uit Warschau.
Mooiste fietsherinnering: Ik kocht mijn racefiets in Warschau om er mee terug naar Gdańsk te fietsen. Zonder tent, alleen met een slaapzak, begon ik aan de tocht. De eerste nacht leenden voorbijgangers me een tent, maar de dag erna moest ik vanwege de hitte na 130 kilometer mijn tocht staken. Ondanks de slechte voorbereiding leerde ik hoe anders reizen is op de fiets dan met andere vervoermiddelen.

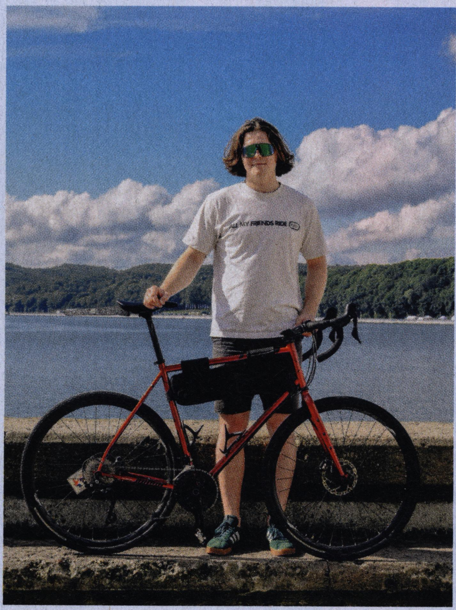

Als kind spendeerde Maks (26) al veel tijd op de fiets met zijn vrienden. Later raakte hij door een vakantie in Toscane geïnspireerd door de hoeveelheid vintage racefietsen die hij daar zag. Hij besloot toen om er een paar te kopen en dan te zien of hij ze kon oplappen en doorverkopen in Polen. 'Je moet weten dat oude fietsen gemaakt zijn van betere materialen dan nieuwe fietsen en tientallen jaren mee kunnen. Met het fietsenplan – Bici Bikes – willen we het verleden en de toekomst samenbrengen. We koesteren het ambacht waarmee oude fietsen gemaakt zijn.'

Maks: 'De fiets is veel efficiënter dan de auto, maar steden moeten veranderen van auto- naar fietsgericht'

Het fietslandschap in Polen en Trójmiasto vindt hij mooi, maar naar zijn mening investeren Poolse steden nog altijd te weinig in fietsinfrastructuur in vergelijking met landen als Nederland en Denemarken. 'Het zal voor veel Polen een mentale omslag zijn om fietsen als belangrijkste vervoermiddel te zien. Daar is eerst goede infrastructuur voor nodig en voor sommigen is een auto nog steeds een statussymbool, denk ik.'

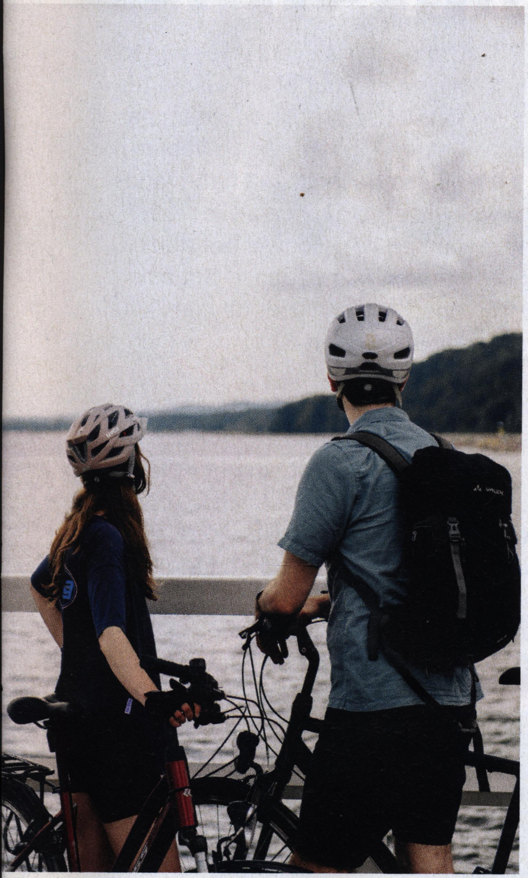

Dankzij deze inspanningen kwam Gdańsk drie keer uit de bus als 'beste fietsstad' in de European Cycling Challenge, een inmiddels gestopt initiatief uit de Italiaanse stad Bologna, en scoort de stad vaak hoog in Poolse fietslijstjes.

Drie steden vol fietsers

Als het over fietsen gaat, moet ik ook de buursteden Sopot en Gdynia noemen. Samen met Gdańsk vormen zij de Driestad (Trójmiasto). Ook in deze steden wordt veel geld gestoken in de fietsinfrastructuur.

De drie steden zijn bijvoorbeeld met elkaar verbonden via een van de mooiste fietspaden van het land. Dit pad maakt onderdeel uit van de fietsroute Velo Baltica, waarop je langs de hele Poolse kust kunt fietsen.

Bovendien vind je in zestien gemeenten in de regio het succesvolle deelfietsensysteem 'Mevo'. Sinds de start in 2023 hebben meer dan een half miljoen fietsers de deelfietsen gebruikt en waren ze goed voor zestien miljoen getrapte kilometers in een duizelingwekkende 4,6 miljoen ritten.

Veilig, maar blijf opletten

Kan het dan niet op met het fietsgeluk hier in Gdańsk? Nou, fietsen blijft anders dan in Nederland. Soms rijd je over de weg, op de stoep of razen auto's wel erg dicht langs het pad. Gelukkig is er altijd een veilige omweg via een fietspad.

Blijf nuchter

Ik raad je ook aan een helm te dragen voor de veiligheid, hoewel dat niet verplicht is. Wees ondanks je helm voorzichtig in het verkeer. Auto's kunnen hard rijden. Ik kijk daarom altijd even links en rechts als ik oversteek, zelfs bij groen licht. Let er tot slot op dat je nuchter fietst. Net als voor autobestuurders in Polen gelden er alcoholpromillages van 0,2 voor fietsers.

Maar, als je hier rekening mee houdt, geloof ik dat je net zoveel plezier zult beleven aan fietsen in Trójmiasto als ik doe.

De route

De route start bij het station van Gdańsk (Gdańsk Główny). De rest van het centrum kun je beter te voet verkennen vanwege de smalle straatjes en kasseien. Aan het begin van de route zie je aan je rechterhand het oranjebruine gebouw van *Europejskie Centrum Solidarności* waar je meer te weten kunt komen over de Poolse vakbond en over de winnaar van de Nobelprijs voor de vrede, Lech Wałęsa.
Je fietst op de route door de oude wijk Wrzeszcz, waar de Duitse schrijver Günter Grass werd geboren. In mijn eigen wijk, Przymorze, passeer je een van de langste flatgebouwen van Europa: Falowiec.
De route gaat verder via het fietspad langs het strand naar het mooie zandklif van Gdynia Orłowo. Je kunt terugreizen met de lokale trein SKM vanaf station Orłowo, waar je tegen betaling je fiets kunt meenemen.

Oh My Dog

RoweLove

Horeca onderweg

Gdańsk wordt steeds culinairder, maar aan de kust mogen snacks gelukkig niet missen, zoals wafels (gofry) of een spiraalvormig softijsje (lody świderki).

- Lang.Fuhr: gezellige koffiezaak in Wrzeszcz
- Oh My Dog: voor verse hotdogs
- Faloviec: lokaal veganistisch restaurant
- RoweLove: pitstop voor eten of een drankje
- Manioca: Braziliaans restaurant vlak bij het fietspad
- Słodka Wyspa: een van de beste plekken voor wafels en softijsjes

Auteur Tiewen Visser (op foto met zijn vrouw Zuzanna Sieczkowska-Visser)
Woonplaats: Gdańsk
Beroep: Tiewen (35) is tekstschrijver en auteur van twee reisboeken over Polen (Polen Noord en Polen Zuid) en Zuzanna (35) is internationale HR-partner
Aantal fietsen: twee stadsfietsen en een racefiets
Mooiste fietsherinnering: fietsen naar het stadje Hel aan het einde van het schiereiland, is een van onze beste herinneringen in Polen. Hel heeft een van de mooiste stranden van Europa!

Landschapsontwerper Thijs Broers over fietsbeleving

‘Je moet geen eenheidsworst willen maken’

Landschapsarchitect Thijs Broers: Tijdens mijn studie was er nog amper onderzoek gedaan naar de beleving van fietsers. Wel naar de beleving van wandelaars, maar fietsers werden als trage automobilisten gezien.’

TEKST SUZANNE BRINK EN BEELD: JUDY BALLAST

Een landschapsarchitect die gespecialiseerd is in fietsen. Hoe is dat zo gekomen?
‘Ik fiets heel graag, zowel sportief als woon-werkritten, en ik vond het fascinerend dat er in onderzoeken wel was gekeken naar de beleving van het landschap door wandelaars, maar niet naar die van fietsers. Dat komt doordat fietsers in die tijd door verkeerskundigen eerder als langzame auto's werden gezien dan als snelle lopers. Maar een automobilist zit in zijn luie stoel radio te luisteren, afgesloten van het landschap, terwijl een fietser juist veel contact heeft met zijn omgeving. Afgelopen tien jaar heb ik veel onderzoek gedaan naar wat een fietstocht doet met de zintuigen. Wat hoor je, wat zie je, wat voel je, wat ruik je en wat doet dat met je?’

Is het niet het belangrijkst dat een fietspad veilig en comfortabel is?
‘Het is ook belangrijk dat een fietspad veilig en comfortabel is, maar je hebt niet zoveel aan een fietspad dat precies aan de richtlijnen voldoet en waar niemand overheen wil fietsen. De vraag is: wil je dat iets vooral 100% veilig is en snel, maar zo saai dat er alleen een paar speedpedeleccers overheen racen? Of wil je dat het ook voor andere fietsers een aantrekkelijke route is? Dan moeten de zintuigen aangenaam geprikkeld worden. Liefst meerdere zintuigen. Er is gelukkig ook steeds meer aandacht voor beleving.’

Pas reed ik over de doorfietsroute van Hengelo naar Enschede. Dat is erg rechttoe rechtaan. Dat is denk ik niet wat je bedoelt met beleving?
‘Het is maar wat je wilt: als je wilt dat mensen met het verstand op nul zo snel mogelijk naar hun werk geblazen worden is het een goed fietspad. Maar het loopt

Thijs Broers werkt als landschapsontwerper bij adviesbureau Goudappel. Een van zijn expertises is fietsbeleving.

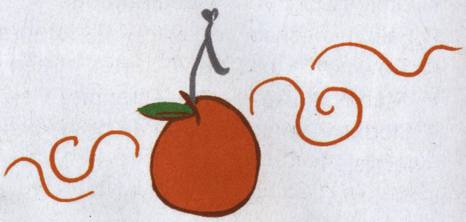

door uniek Twents landschap en daar had je met de kennis van nu ook iets mee kunnen doen, zodat recreatieve fietsers er meer aan te beleven hadden. Het is een van de eerste doorfietsroutes en er zijn nu nieuwe inzichten. Ik ben momenteel bezig met een doorfietsroute rond landgoed Nijkerk. Daar leg je geen rode loper overheen. Dat doet het landgoed geen recht. Het is maatwerk. Je moet de verschillende belangen tegen elkaar afwegen en dat kost veel overleg. Soms moet je afwijken van het standaard fietspad volgens de richtlijnen omdat er bijvoorbeeld een oude boom staat die je wilt behouden.'

'Als je in het donker door een akelig tunneltje moet en je schrikt ergens van, schiet je adrenaline omhoog'

Hoe onderzoek je beleving?

'We vragen mensen bijvoorbeeld hun route een cijfer te geven voor en na een verandering. In Amsterdam heb ik met collega Iris van Hagen onderzoek gedaan naar de beleving van tunnels in Amster-

dam die veel mensen onprettig vonden. We hebben testen gedaan met sinaasappelgeur, vogelgeluiden, een licht briesje en discolichten. Je kunt zeggen dat een tunnel maar een klein stukje van een fietstocht is, maar een negatieve ervaring blijft het langst hangen. Als je in het donker door een akelig tunneltje moet en je schrikt ergens van, schiet je adrenaline omhoog en duurt het een tijd voordat je adrenalinepeil eindelijk is gezakt. Dan kan de route verder nog zo aangenaam zijn, maar dat komt niet meer goed.'

Welk zintuig is het belangrijkst?

'De neiging bestaat om het zicht het belangrijkste te vinden, maar we moeten de andere zintuigen niet vergeten. Ontwerpers trappen zelf ook in die val want bij de presentatie van een ontwerp van een fietsroute kun je wel iets moois laten zien, maar hoe het er ruikt zie je niet. Het kan er ergens nog zo fantastisch uitzien, maar als het stinkt wil iedereen alleen maar zo snel mogelijk weg.'

Is beleving niet voor iedereen anders?

'Zeker. Op een fietspad dat de een gezellig vindt, kan de ander zich kapot ergeren

'Mensen worden argwanend als iets heel goed verlicht is en er camera's hangen.'

omdat die lekker door wil fietsen. Maar er zijn zeker wel algemene dingen over te zeggen. Niemand gaat op een bankje zitten dat op een muur uitkijkt met de rug naar een plein. En als het ergens echoot, voelt dat eenzaam. Er moet iets te zien zijn onderweg, maar het moet niet te chaotisch worden.

Voor je gaat ontwerpen moet je ook weten voor wie je ontwerpt. Voor slechtzienden en mensen met autisme is de beleving anders. Je moet ook geen eenheidsworst willen maken, een wet bedenken dat je altijd drie struikjes neerzet.'

Hoe hou je rekening met de seizoenen?

'In de lente en zomer is het al snel goed. Lekker weer, de natuur komt tot bloei. Maar in de winter is het guur en nat. Je kunt regen niet voorkomen, maar zorg dan wel dat er plekken zijn waar je even kunt schuilen en dat er geen gigantische plassen op het fietspad staan zodat je met je regenpak aan alsnog zeiknat wordt. Voor de sociale veiligheid moet je uitkijken dat een struik die er bij daglicht fantastisch uitziet in het donker niet onveilig oogt. Met lantaarnpalen en camera's los je alle problemen ook niet op. Mensen worden argwanend als iets heel goed verlicht is en er camera's hangen. Dan vragen ze zich af: wat is hier aan de hand?'

Wat heeft je het meest verbaasd de afgelopen tien jaar?

'Dat beleving zo breed is. Toen ik begon dacht ik: Je hebt Beleving, Groen en Verkeer, als gescheiden werelden. Maar je kunt ook met mensen van het Groen, Beheer en Verkeer samen over Beleving praten. Je wilt partijen niet tegenover elkaar zetten. Jouw boom tegenover mijn eis dat het fietspad twee meter breed is. Klinkertjes zijn leuk voor de beleving, maar dat moet je niet op de hoofdroute doen want dan loopt de stad vast. Soms is veiligheid leidend en soms beleving.

Op veel dingen heb je geen invloed als ontwerper. Bijvoorbeeld de geur van een fabriek in de omgeving of de geluiden van de snelweg verderop. Beleving hangt ook af van je opvattingen. Bijvoorbeeld omdat jij je kapot ergert aan een fatbike of niet. Je hebt een leukere fietstocht als je denkt: "Wat goed dat die jongeren lol hebben samen op zo'n fiets in de buitenlucht, in plaats van dat ze thuis zitten te gamen."'

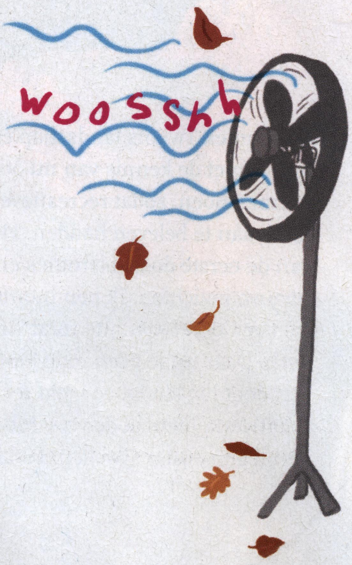

Fietsersbond naar Triodos

Duurzame bank

Goed nieuws. Voortaan bankieren we bij een duurzame bank die beter bij onze doelstellingen past, namelijk Triodos. NL18 TRIO 0321 0576 86. Via dit nummer verlopen voortaan onze transacties met leden en donateurs. Het is onder andere voor incasso, contributie, donatiecampagne en losse giften.

Toch nóg een educatieve verkeerstuin

Les in Koningslust, Limburg

Mailtje van Geert Rutten van Fietsersbond Venlo Regio én oud-voorzitter van de Verkeerstuin Limburg in Koningslust: 'In uw herfstnummer schrijft u dat de Verkeerstuin Utrecht de laatste educatieve verkeerstuin van Nederland is. Dat is gelukkig niet zo, want in Koningslust (wel vér buiten de Randstad) is al jaren ook een educatieve verkeerstuin.'
vvn.nl/verkeerstuin-limburg

Advertentie

Ontspannen in het Gelders Landgoedhotel in de Achterhoek

Toe aan een paar dagen rust midden in de natuur? Het Landgoedhotel Woodbrooke ligt op een prachtig, 17 hectare groot landgoed aan de voet van de Kaleberg, in het bosrijke hart van de Achterhoek. Vanaf het hotel stap je zo op de fiets om de afwisselende omgeving te verkennen, of je maakt een heerlijke wandeltocht door de uitgestrekte bossen. Ook leuk: combineer je verblijf met een bezoek aan de historische Hanzesteden Zutphen en Deventer, die beide op korte afstand liggen.

- Feestelijke ontvangst met glas prosecco en hapje
- 2x overnachting incl. uitgebreid ontbijt
- 1x 3-gangen à la carte
- 1x 4-gangenmenu van de chef
- Presentje uit de streek
- Gratis bitterballen bij een bestelling in de bar (21-22 uur)
- Gratis wandel- en fietsroutes
- Gratis wifi en parkeren

Nu vanaf slechts € 159 p.p.

Voor meer info, voorwaarden en om te boeken, ga naar www.goedverblijf.nl/fietsersbond0126 of bel met 085-489-9019.

Genoemde prijs is o.b.v 2 personen per kamer excl. de toeristenbelasting en per boeking € 12,95 reserveringskosten.

Goedverblijf.nl

Fitál Vakanties – Dé Fietsvakantie specialist

Al meer dan 20 jaar organiseert Fitál Vakanties onvergetelijke fietsvakanties voor de actieve 45+ reiziger. Wij combineren comfort, goede begeleiding en prachtige routes, zodat u zich volledig kunt richten op het plezier van het fietsen.

Bij Fitál kunt u kiezen uit vijf soorten reizen:

- Fietsbusvakanties
- Fietscruisevakanties
- Fietsvliegvakanties
- Fietsvakanties met eigen vervoer
- Lange afstand fietsvakanties

Bij onze groepsreizen met een touringcar kunt u altijd gratis uw eigen fiets meenemen in onze fietstrailer. Bij bijna al onze fietsvliegvakanties is een Nederlandse begeleider ter plaatse, voor een soepel verloop van uw reis.

U overnacht in comfortabele hotels, uw bagage wordt voor u vervoerd en onze ervaren fietsbegeleiders geven onderweg tips en ondersteuning. Ontdek de mooiste fietsroutes van Europa: van de meren in Zweden tot de Portugese kust aan de Algarve en van Engeland tot Griekenland.

Stap op de fiets en ervaar hoe leuk een actieve vakantie kan zijn. Boek nu en ontvang €25 korting per boeking met de kortingscode FIETSERSBOND25

Fitál Vakanties – Zorgeloos fietsen, actief genieten.reserveringen@fital.nl | 078 69 20 115 | www.fital.nl

Wat kun jij doen?

Reflecteren bij het Mannenstoplicht

Mannenstoplicht

'Mannen hoeven niet de held uit te hangen'

Maartje de Goede en Lisa Strijbosch bedachten het Mannenstoplicht, een vervolg op hun succesvolle Meefietslijn (2022) waarvoor ze met vrouwen belden over hun ervaringen in de nacht. Bij het Mannenstoplicht praten ze met mannen over wat zij eraan kunnen doen om te zorgen dat vrouwen zich veiliger voelen op het fietspad. En dat is meer dan je denkt.

TEKST: SUZANNE BRINK FOTO'S: JELMER DE HAAS

Lisa: 'Een man mailde ons naar aanleiding van de Meefietslijn "Wat kunnen wij als mannen doen om te helpen?" Dat is een mooie vraag en daar wilden we wat mee. Het viel ons ook op dat na de moord van Lisa in augustus in de media minder aan *victim blaming* werd gedaan dan een paar jaar eerder. Dan was het vaker: wat doe je daar dan ook om drie uur 's nachts? Nu wordt er al meer gekeken naar de rol die mannen spelen.'
Maartje: 'En er valt nog veel in te halen. Het Mannenstoplicht is bedoeld om mannen vrijwillig te laten stoppen en te laten reflecteren op hun rol in het nachtleven. Misschien wel voor het eerst.'

Reiniertunnel

Met hulp van Charlotte van Fietsersbond Amersfoort vonden Maartje en Lisa een geschikte locatie, een verlaten fietspad in het noorden van Amersfoort, in de buurt van de Reiniertunnel. Het pad loopt langs sportvelden en de achterkant van bedrijven. Het is een plek waar veel fietsers zich 's avonds onveilig voelen.
Lisa: 'Er zijn al best mannen die erover nadenken wat ze kunnen doen. Ze fietsen bijvoorbeeld expres een andere route om niet als achtervolger over te komen. Maar we spraken ook mannen die er nog nooit bij stil hebben gestaan dat niet iedereen zorgeloos over donkere paden fietst. Een man op een mountainbike had nog nooit over sociale veiligheid nagedacht. Die dacht bij veiligheid aan gladheid onder de tunnel waardoor je uit zou kunnen glijden. We hebben hem onze flyer meegegeven en die zou hij bestuderen. Heel leuk, aardige vent. Ik weet ook zeker dat hij dat gaat doen.'

Hockeystick

Maartje: 'Mannen realiseren zich vaak niet dat er veel kwetsbare groepen zijn, zoals vrouwen en lhbti'ers, die bepaalde routes het liefst vermijden. En welke indruk ze zélf maken als ze daar fietsen. Je kunt wel denken dat niemand bang voor je hoeft te zijn, maar hoe onderscheid je een kwaadwillende man van de anderen? Niet alle mannen zijn gevaarlijk, maar het zijn

wees niet zelf het gevaar

Geen seksistische opmerkingen maken, ook niet als het 'gewoon een grapje is'.

Niet proberen iemand te versieren op een donker fietspad.

Nooit iemand ongevraagd aanraken.

Realiseer je dat de ander niet weet of je kwade bedoelingen hebt.

Niet vlak achter iemand fietsen in hetzelfde tempo, dat kan overkomen als achtervolgen.

Niet naroepen, fluiten, staren, naast iemand gaan fietsen.

zie je iets? help mee

Niet ingrijpen maakt je (onbedoeld) deel van het probleem.

MANNEN STOPLICHT

Spreek je vrienden, familie, collega's aan als ze seksistische grappen maken of denigrerende opmerkingen.

Luister naar verhalen van mensen die vaak met intimidatie te maken krijgen: Pas je gedrag aan op basis van wat je hoort.

Bespreek met andere mannen wat jullie kunnen doen.

wees een medestander

Zie jij iets gebeuren op straat dat niet oké lijkt? Probeer te helpen op een van deze 5 manieren:*

Afleiden: vraag hoe laat 't is, doe alsof je iemand kent.

Betrek hulp, zoals een medefietser of de politie.

Documenteer discreet details of neem een foto.

Blijf in de buurt, vraag later of alles oké is.

Direct "Hé man, laat haar met rust."

Concept: Lisa Strijbosch en Maartje de Goede i.s.m. de Fietsersbond. Meer info: www.fietsersbond.nl

*uit '5D-methode voor omstanderinterventie.'

Mannenstoplicht: sta stil bij wat jij kunt doen.

Wil jij helpen om het fietspad in de nacht een fijnere plek te maken? Met deze tips maak jij het fietspad veiliger voor iedereen! Waarom het Mannenstoplicht: Het zijn zeker niet alle mannen, maar het zijn wél bijna altijd mannen die onveiligheid veroorzaken. Dat maakt het een mannenprobleem. Word jij onderdeel van de oplossing?

'Een man met een hockeystick ging zomaar naast haar fietsen'

wel bijna altijd mannen die anderen iets aandoen.
Ik hoorde een voorbeeld van een vrouw met een bakfiets die ergens fietste in het pikdonker toen een onbekende man met een hockeystick zomaar naast haar ging fietsen. Dat is heel bedreigend. Hij bleek een bakfietsverkoper onderweg naar hockeytraining, die zei dat je tegenwoordig veel betere bakfietsmodellen had. Hij was zich er totaal niet van bewust hoe bedreigend zijn gedrag was.'

Actiefilmhelden

Een van de mannen die stopten dacht dat ze fietslampjes uitdeelden. Maartje: 'Hij fietste zonder licht en bleek met zijn schoonmoeder aan het bellen te zijn. Hij moest echt heel hard nadenken om zich een situatie te herinneren waarin gevaar dreigde. Terwijl zijn schoonmoeder, toen ze doorhad waar wij waren, direct riep: "Nee hoor, daar zou ik nooit fietsen." En toen hij erover nadacht gold dat eigenlijk ook voor zijn vrouw. Oneerlijk, vond hijzelf ook.'
Een andere man vertelde dat hij een keer een bedreigende situatie had meegemaakt waarin hij niet in durfde te grijpen omdat hij bang was dat de agressie zich tegen hem zou keren.
Maartje: 'Mannen denken soms dat ze direct helden moeten zijn zoals je die in actiefilms ziet. Maar dat maakt de stap heel groot. In onze flyer staat dat je bijvoorbeeld ook discreet een filmpje kunt maken van de dader of in de buurt blijven en later vragen of alles oké is. Als je daar van tevoren over nadenkt, is de kans groter dat je ook echt iets doet.'

Het Mannenstoplicht

Waar: Reiniertunnel in de wijk Vathorst in Amersfoort.

Doel: Mannen uitdagen om actief bij te dragen aan sociale veiligheid door te reflecteren op hun eigen gedrag en te leren hoe ze kunnen ingrijpen als omstander.

Hoe: Als nietsvermoedende fietsers door de tunnel rijden, komen ze bordjes tegen als:
'Hé fietser, ben jij een man?'
'Zou jij ingrijpen als je iets ziet gebeuren?'
'Hoe kom jij over in het donker?'
'Stop hier en reflecteer!'

Na de bordjes komen ze een verkeerslicht tegen dat op rood staat. Als ze stoppen, voeren Maartje en Lisa een gesprek met ze met vragen als 'Heb je door dat je soms, alleen door je aanwezigheid, als "mogelijk bedreigend" gezien kunt worden? Hoe ga je daarmee om?'

Denk mee: Heb jij weleens iets gezien of gedaan waarbij iemand op het fietspad zich niet fijn leek te voelen? Heb je geholpen? Had je achteraf gezien willen helpen? **vvf@fietsersbond.nl** met als onderwerp 'Mannenstoplicht'.

Begin maart uitslag Fietsgemeente Enquête

40.000 fietsers deden mee

Tot 5 november 2025 kon je je mening geven over jouw gemeente. Fiets jij fluitend over mooie, veilige routes? Begin maart maken we bekend wie de winnaars zijn geworden.
Met de enquête Fietsgemeente 2026 vroegen we fietsers naar ergernissen en fietsgeluk in hun gemeente. Meer dan 40.000 fietsers in alle 342 gemeenten deelden hun mening in het grootste fietsonderzoek van Nederland.

Voer voor Gemeenteraadsverkiezingen

De winnaar van Fietsgemeente 2026 maken we begin maart bekend, in aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen op 18 maart. De uitslagen van Fietsgemeente 2026 kunnen dan gelijk als input dienen om het fietsklimaat in gemeenten te verbeteren. Want de uitslagen laten zien wat beter kan én wat goed gaat. Hiermee kunnen onze 1.500 vrijwilligers gericht aankloppen bij de gemeente en tijdens de coalitievorming.

Begin maart maken we drie winnaars bekend: beste kleine gemeente, beste middelgrote gemeente en beste grote gemeente. Per gemeente zijn minimaal 50 ingevulde enquêtes nodig om mee te dingen naar de titel. Benieuwd hoeveel ingevulde enquêtes er in jouw gemeente zijn en naar de voorlopige tussenstand?

Check:
fietsersbond.nl/fietsgemeente-2026

ADVERTENTIE

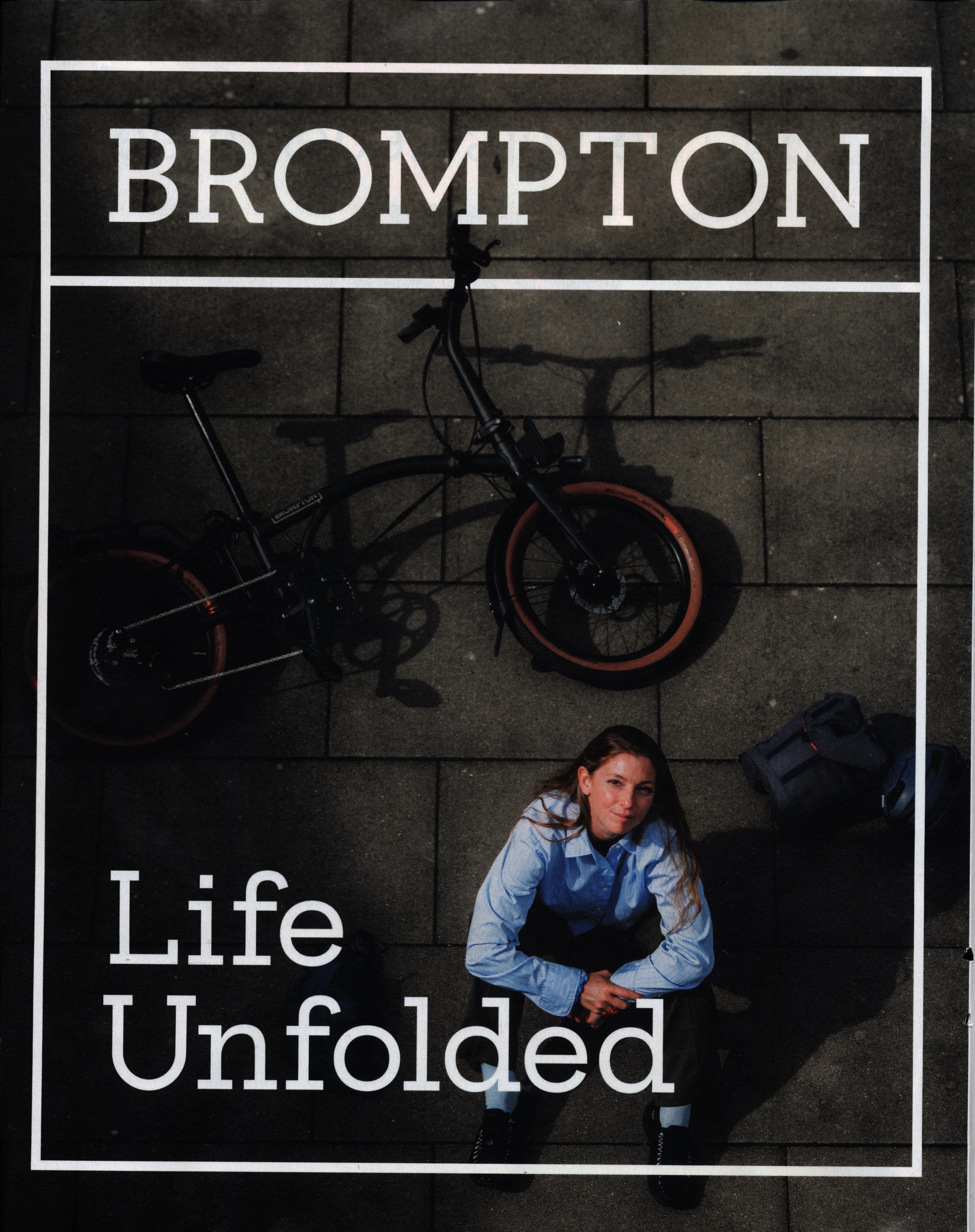
BROMPTON
Life
Unfolded

Rare frats

Vluchtheuvel met paal

Driebergen ontmoedigt fietsers met 'dwangpunt'

Bij de aanleg van een nieuwe Doorfietsroute van Veenendaal naar Utrecht Science Park is in Driebergen even iets misgegaan: een vluchtheuvel die voor gevaarlijke toestanden zorgt.

Als je na een fietsoversteek ineens het fietspad smaller maakt, vraag je om problemen.

Eric Sonneveld, van de Fietsersbond Utrechtse Heuvelrug: 'Bij groen licht steken fietsers over van een fietspad van 2,7 meter breed naar een fietspad van 1,2 meter breed. Zo smal dat bakfietsen, driewielfietsen en duofietsen er niet of nauwelijks over kunnen. Levensgevaarlijk!'

Na een eigen artikel op de site van Fietsersbond Utrechtse Heuvelrug en een brief aan de gemeente, plaatste de gemeente op de vluchtheuvel een paaltje. Maar toen was het nog steeds een versmalling, nu met een paaltje.

Waarom wil de gemeente hier zo graag een vluchtheuvel?

De persvoorlichter van de gemeente Utrechtse Heuvelrug meldt dat we bij de provincie Utrecht moeten zijn. Want ja, het is grondgebied van de gemeente, maar de aanpassing is onderdeel van het project Doorfietsroute Veenendaal - Utrecht Science Park.

Provinciaal woordvoerder Jelmer Geerds: 'De aanpassing van de vluchtheuvel moet de fietser vanuit Driebergen naar de doorfietsroute over de Hoge Woerd parallel aan de A12 leiden, want het fietspad onder het viaduct van de A12 richting het station is een eenrichtingsfietspad en alleen voor mensen die vanaf het station naar Driebergen willen.'

Kortom, die vluchtheuvel is aangelegd om fietsers te ontmoedigen om rechtuit naar het station te fietsen. Een soort ontmoedigingsvluchtheuvel, maar een die net zo goed voor alle fietsers die vanaf het station naar Driebergen fietsen een levensgevaarlijke versmalling is.

Wat gaan we daar doen, provincie?

Geerds van de provincie: 'Provincie en gemeente hebben inmiddels geconstateerd dat de geleider gevaarlijk is. Wij willen dit zo spoedig mogelijk aanpassen.'

Fietsersbond Heuvelrug ziet liever dat het fietspad over de hele lengte, dus ook over de op- en afritten van de A12, een tweerichtingsfietspad wordt. Maar daar gaat de provincie weer niet over. Dus we benaderen opnieuw de gemeente.

Susan Claessens van de gemeente legt het nog een keer uit in een uitgebreide mail: 'Vanaf dit punt wordt het fietspad een eenrichtingsfietspad. Het is dus niet de bedoeling dat fietsers hierlangs naar het station rijden. De versmalling is aangebracht als een soort 'dwangpunt', zodat fietsers vanzelf de juiste route kiezen.'

Een dwangpunt voor fietsers… Tja, succes ermee.

Eric Sonneveld van de Fietsersbond vindt dat de gemeente er beter een tweerichtingsfietspad van kan maken: 'Een groot deel van de inwoners die aan de zuidwestzijde van Driebergen wonen hoeft dan niet meer drie keer over te steken op weg naar het station. En je ziet nu al hoe vaak dit gebruikt wordt.'

Maar de gemeente wil daar niet aan.

De voorlichter wijst naar de fietspaden verderop in de Hoofdstraat die te smal zouden zijn voor tweerichtingsverkeer, en de verkeerslichten, die er niet op ingesteld zijn. Claessens: 'Een aanpassing hiervan zou bovendien gevolgen hebben voor de doorstroming op de kruispunten bij de A12 en de Hoofdstraat.'

Aha!

Anders staan de auto's te lang stil.

Kom jij ook regelmatig een vreemde situatie tegen?
Mail ons op vvf@fietsersbond.nl

TEKST: KARIN BROER FOTO: ELIZABETH WATTIMENA

Petitie Gerrit Krolbrug al ruim 18.000 keer ondertekend

‘We voelen ons in de steek gelaten, gekleineerd’

Het zit de Groningers hoog. Ze moeten jarenlang kilometers omfietsen of -lopen omdat er geen tijdelijke vervanging van de Gerrit Krol komt tijdens de bouw van een nieuwe brug.

TEKST: EELCO DEN BOER FOTO’S: CORNÉ SPARIDAENS

Een tijdelijke oversteek aanleggen tijdens de bouw van een nieuwe brug in plaats van de Gerrit Krolbrug blijkt duurder dan begroot en het voordeel van de fietsreistijd zou te klein zijn. Daarom heeft de (demissionair) minister van Infrastructuur en Waterstaat besloten er maar helemaal van af te zien. Het betekent dat tienduizenden Groningers jarenlang kilometers moeten omfietsen of -lopen. Het Platform Gerrit Krolbrug, waar Fietsersbond Groningen deel van uitmaakt, laat het er niet bij zitten en roept met een petitie op tot een oversteek zonder omwegen. ‘De plannen zijn niet doorgerekend, maar doodgerekend.’

De ellende begon In 2021 toen een schip tegen de Gerrit Krolbrug voer en hem onherstelbaar beschadigde. De loopbruggen met fietsgoot die er nog wel lagen, waren ongeschikt voor rolstoelen, scootmobielen en bakfietsen. Met hellingbanen is van één loopbrug in 2024 een tijdelijke fietsbrug gemaakt, maar als in 2027 de bouw begint van de nieuwe brug, moet deze constructie weg. Omwonenden en belanghebbenden, verenigd in het Platform Gerrit Krolbrug, hebben hun uiterste best gedaan voor een andere tijdelijke oversteek tijdens de aanleg, die drie jaar gaat duren. Daarbij zou met hellingbanen de busbaanbrug toegankelijk worden gemaakt. Precies dat plan is nu geschrapt omdat de kosten hoger uitvallen dan begroot.

Twijfelachtige berekening

‘Er was een begroting van zes miljoen euro, maar doordat er extra voorzieningen nodig zijn, komt die op tien miljoen euro. De minister en het ambtelijk apparaat willen daar geen geld voor vrijmaken’, zegt Chris van Malkenhorst, voorzitter Platform Gerrit Krolbrug. ‘Maar die tien miljoen die Rijkswaterstaat nu beraamt, lijkt behoorlijk overtrokken te zijn. Daar zitten ook grote posten in voor onvoorziene kosten, die eerder helemaal niet ter sprake zijn gekomen. Wij hebben experts en andere aannemers geraadpleegd en die geven aan dat het helemaal niet zo veel duurder zou hoeven

zijn. Wij hebben dus grote bedenkingen bij de nieuwe begroting. Ze hebben het project niet doorgerekend, maar doodgerekend.'

20.000 ritjes per dag

De minister vindt bovendien het fietsreistijdvoordeel te klein.
'Voor een enkele fietser is een keer omfietsen wellicht niet zo'n probleem, maar je moet kijken naar het grotere geheel', benadrukt Màrria van Winkel, secretaris Fietsersbond Groningen. 'Het ergst is het voor mensen die minder mobiel zijn. Daarnaast zijn de alternatieve routes helemaal niet geschikt om het volledige volume op te vangen. De brug wordt zo'n 20.000 keer per dag gebruikt. Als al die mensen hun weg moeten zoeken door de omliggende gebieden zorgt dat voor drukte en onveilige situaties.'

De effecten zijn enorm: bedrijven lopen klanten en dus omzet mis en zelfs scholen ondervinden gevolgen als mensen andere

'Ik denk dat ze niet goed hebben ingeschat hoeveel mensen hier boos over zijn'

keuzes maken. Als ander voorbeeld noemt Van Malkenhorst de vele jongeren die nu over de brug gaan voor sport en recreatie in Kardinge. 'Die wil je niet laten omrijden langs sociaal onveilige plekken, zoals een stil bedrijventerrein of donkere bosschages.'

Strijdlust

Logisch dus dat de petitie voor een oversteek zonder omwegen massaal wordt ondertekend. Al hadden Van Winkel en Van Malkenhorst zelf ook niet verwacht dat het zo snel, zo hard zou gaan. Na een paar uur waren er al duizenden handtekeningen binnen en inmiddels is de grens van 18.000 overschreden. En de teller loopt nog door.
'De reacties van bewoners en gebruikers en de snelle ondertekening van de petitie hebben ons in positieve zin overvallen', verklaart Van Malkenhorst. 'Maar door het besluit om geen tijdelijke brug te realiseren, voelen we ons echt in de steek gelaten, gekleineerd. We strijden al zo lang voor een tijdelijke fietsbrug en hebben van alle kanten oplossingen aangedragen. En dan krijgen we weer 'nee' te horen. Ik denk dat ze niet goed hebben ingeschat hoeveel mensen hier boos over zijn.'

Door de krachten te bundelen hoopt het Platform Gerrit Krolbrug de minister alsnog op andere gedachten te brengen. Van Winkel: 'En dan het liefst niet met Rijkswaterstaat als opdrachtgever; laat een andere instantie het oppakken.' Er is al steun vanuit zowel de gemeenteraad en wethouder als Tweede Kamerleden, en aan strijdlust is geen gebrek. 'Waar een wil is, is een weg', besluit Van Malkenhorst.

Voordeeluitjes.nl
meer dan een overnachting

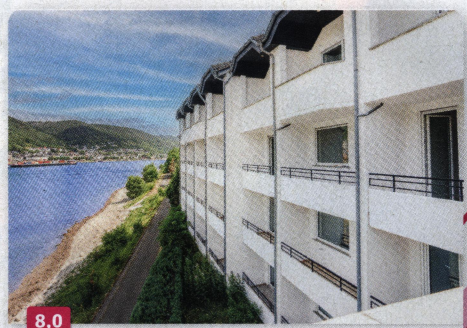

8,0

Boppard | Rijnland-Palts | Duitsland
besttime Hotel Boppard

3-daagse all inclusive light-vroegboekspecial
- 2x overnachten
- 2x uitgebreid ontbijtbuffet
- 1x lunchpakket
- 2x 3-gangenbuffet
- Korting op boottochten voor de Köln-Düsseldorfer en de Loreley Linie
- **Gratis** koffie, thee en frisdrank
- **Gratis** openbaar vervoer

en meer...

p.p. vanaf 89,00
totaal 2 pers. 202,95

8,5

Barchem | Gelderland | Nederland
Boetiek Hotel BonAparte★★★★

3-daags halfpensionarrangement
- 2x overnachten
- 2x Gelders ontbijt
- 1x 3-gangen keuzemenu
- 1x 4-gangen verrassingsmenu van de chef
- **Gratis** gebruik zwembad, sauna en fitness
- **Gratis** wandel- en fietsroutes
- **Gratis** parkeren

p.p. vanaf 149,00
totaal 2 pers. 331,95

8,3

Bad Laasphe | Duitsland
Hotel AM Fang★★★ Superior

4-daags all inclusive-arrangement
- 3x overnachten
- 3x uitgebreid ontbijtbuffet
- Dagelijks wisselende middagsnacks
- 3x 3-gangen dinerbuffet
- **Gratis** consumpties
- **Gratis** koffie en thee met gebak
- **Gratis** parkeren

en meer...

p.p. vanaf 209,00
totaal 2 pers. 459,95

Aan de Rursee

Simmerath-Einruhr | Duitsland
Hotel Seemöwe Eifel★★★

4-daags halfpensionarrangement
- 3x overnachten
- 3x uitgebreid ontbijtbuffet
- 3x 3-gangendiner
- **Gratis** parkeren

Bezoek in Aken de bekende en prachtige Dom van Aken.

p.p. vanaf 190,50
totaal 2 pers. 395,95

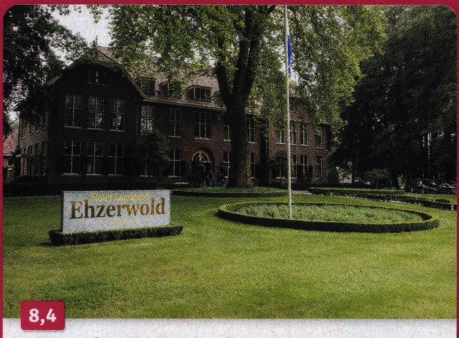

8,4

Almen | Gelderland | Nederland
Hotel Landgoed Ehzerwold Almen

3-daags dinerarrangement
- 2x overnachten
- 2x uitgebreid ontbijtbuffet
- 1x dinerbuffet
- **Gratis** parkeren

Achter Zutphen ligt het kleinste stadje van Nederland, Bronkhorst.

p.p. vanaf 150,00
totaal 2 pers. 328,95

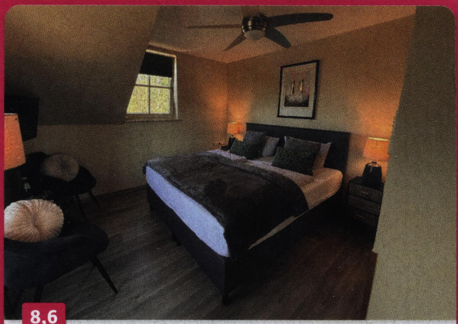

8,6

Bad Bentheim | Nedersaksen | Duitsland
Hotel Bentheimer Hof ★★★

3-daags halfpensionarrangement
- Welkomstfles water
- 2x overnachten
- 2x uitgebreid ontbijtbuffet
- 2x 3-gangen dagmenu
- 25% korting sauna Badepark Bad Bentheim
- **Gratis** Bentheimer gastenkaart
- **Gratis** nachtwandeling

en meer...

p.p. vanaf 109,00
totaal 2 pers. 242,55

Boek via **Voordeeluitjes.nl/vogel** of bel naar **0900 66 777 88** (25 c/m)

Alle aanbiedingen zijn geldig t/m 31 december 2026. (m.u.v. feestdagen) *De prijzen zijn vanaf en per persoon o.b.v. twee personen, excl. administratiekosten (1-3 pers. €14,95, 4+ pers. €24,50 per boeking) en toeristenbelasting. De totaalprijs is voor 2 personen inclusief toeslagen in een standaard kamer. Kijk online voor de volledige voorwaarden. Prijs-, druk- en zetfouten voorbehouden.

2025 website van het jaar

Zesde jaar op rij Website van het Jaar

katern
Innovatie

> Swapfiets
> Fietsen met je paard
> Top 3 fietslampjes

Swapfiets versus eigen stadsfiets

Luxe of last?

Eelco den Boer fietste een paar maanden op een Swapfiets. Loont het? En wat lever je daarvoor in aan comfort, keuzevrijheid en bereik? Eelco heeft zijn abonnement in elk geval weer opgezegd.

TEKST: EELCO DEN BOER-GARCÍA
FOTO'S: CORNÉ SPARIDAENS

Ze zijn niet meer uit het straatbeeld weg te denken, de blauwe voorbanden van Swapfiets. Is een abonnement voordelig of een slecht voorbeeld van de gemakseconomie?
Omdat het nieuwe kantoor van de Fietsersbond wat verder van het station vandaan is dan ons vorige pand, probeerde ik een paar maanden een Swapfiets uit, de simpelste versie Original voor 19,90 euro per maand (studenten krijgen 3 euro korting per maand). Er is ook een stadsfiets met versnellingen (Deluxe 7: 23,90 euro per maand) en elektrische varianten met en zonder versnellingen (Power 1 en Power 7: 59,90 euro en 74,90 euro per maand respectievelijk).

Eigen fiets handiger?

De tien minuten tijdwinst wogen voor mij niet op tegen de kosten. Maar dat had vooral te maken met het stallen op het station, omdat ik slechts twee dagen per week op kantoor ben en dus niet profiteer van het 24 uur gratis stallen; dat laatste overigens met dank aan de Fietsersbond. Met een eigen stadsfiets zou dat niet anders zijn natuurlijk, dus de stallingskosten laten we verder buiten beschouwing.
De hamvraag is of je niet beter eenmalig kunt investeren in een eigen fiets dan elke maand een vast bedrag te moeten betalen. Een vraag die niet makkelijk te beantwoorden is, omdat het van veel variabelen afhankelijk is. Hoe vaak fiets je? Hoe ga je ermee om? Woon je in een gebied waar veel fietsen worden gestolen?

Worden in jouw woonplaats veel fietsen gestolen?

Stadsfiets

Duur	Totaalkosten Swapfiets	Wat kun je daarvoor kopen?
1 maand	39,80 euro	
3 maanden	79,60 euro	Omafiets op Marktplaats
6 maanden	119,40 euro	Tweedehands Gazelle of Batavus
1 jaar	238,80 euro	Cortina U1 RN 2023 of Decathlon Elops
2 jaar	477,60 euro	Cortina Mozzo A9 2023 of Gazelle Esprit R1
4 jaar	955,20 euro	Gazelle Chamonix C7 of Batavus Senz Comfort

E-bike

Duur	Totaalkosten Swapfiets	Wat kun je daarvoor kopen?
1 maand	89,80 euro	
3 maanden	179,60 euro	
6 maanden	359,40 euro	Tweedehands op Marktplaats
1 jaar	718,80 euro	Refurbished Nakamura E-Fit 150 of Beaufort Bonnie
2 jaar	1.437,60 euro	Pegasus Piazza E7 of Trek District+ 1
4 jaar	2.875,20 euro	Gazelle Paris C7 Plus of Batavus Altura E-go Power Pro Smart of Cube Supreme Hybrid Comfort Pro 625

Wat levert het je op?

Overzichtelijke kosten

+ Je weet precies waar je aan toe bent. Al kan het maandbedrag natuurlijk iets worden verhoogd, maar daar krijg je tijdig melding van en geeft je de kans om het abonnement op te zeggen. Je hoeft geen rekening te houden met onderhoudskosten, want reparaties (mits normale slijtage) zijn inbegrepen. Maar tenzij je echt een pechvogel bent, hoef je normaal gesproken ook niet vaak naar de fietsenmaker, zeker niet met een nieuwe fiets.

Zekerheid

+ Als je kiest voor Swapfiets weet je dus zeker dat je altijd een werkende fiets tot je beschikking hebt. Is je band lek of is er iets stuk, kun je bij de winkel langs om het te laten herstellen. Ook onderweg kun je pechhulp krijgen, mits je binnen het servicegebied bent. Duurt de reparatie meer dan tien minuten, kun je de fiets omwisselen voor een ander exemplaar. Vandaar de naam Swapfiets. Bij grote schade die je zelf hebt veroorzaakt, worden overigens wel kosten in rekening gebracht.

+ Is je fiets gestolen? Ook dan kun je een nieuwe ophalen. Er geldt dan wel een toeslag voor een vermiste fiets: 60 euro voor stadsfietsen en 220 euro voor e-bikes. Mits je kunt aantonen dat je hem goed op slot had gezet. Dat wil zeggen dat je de fietssleutel (en in het geval van een elektrische fiets ook de batterij) moet kunnen tonen. Heb je deze niet meer? Dan betaal je het volle pond: 250 euro voor de Original en 725 euro voor de Power 1. Met volledige diefstaldekking (3,90 euro per maand extra voor stadsfietsen en 9,90 euro voor e-bikes) worden die kosten gehalveerd. De accu wordt sowieso niet vergoed, want die hoor je niet op de fiets te laten zitten.

Een goed gevoel

+ In een eigen, dus niet bepaald onafhankelijk onderzoek, van Swapfiets onder bijna 5.000 gebruikers geeft 41% aan zich beter in vorm te voelen, 30% minder stress te ervaren en 39% een beter welzijn. Maar dit is in vergelijking met hun situatie ervoor, toen de meesten nog niet fietsten en nog auto reden bijvoorbeeld. De aanschaf van een eigen fiets had wellicht dezelfde effecten gehad. Met een Swapfiets draag je wel bij aan circulaire economie. Ingeleverde fietsen gaan naar nieuwe klanten en onderdelen van afgedankte fietsen worden zoveel mogelijk hergebruikt. Zo worden versleten banden verwerkt tot ondergrond voor speeltuinen. Minder verspilling en weesfietsen dus.

Wat lever je ervoor in?

Keuzevrijheid

- De Swapfiets is een standaardmodel, waar verder weinig aan te personaliseren valt. Hooguit of je wel of geen mandje erop wilt (3 euro per maand extra). Dat is overigens wel aan te raden, want je hebt geen bagagedrager achter en op het rekje voor past weinig. Je bent natuurlijk vrij om je Swapfiets te versieren, bijvoorbeeld om hem makkelijker terug te vinden in een drukke stalling, maar bij een wissel moet je dat dus opnieuw doen.

Comfort

- Het is fijn dat de Swapfiets robuust is, maar minder fijn dat hij daardoor ook wat stug stuurt. Je zit ook vrij rechtop – lekker overzichtelijk in de stad, maar daarbuiten vang je veel wind. Tempo maken zit er niet echt in. Ook de banden kunnen tegen een stootje, maar dat is niet direct bevorderlijk voor de wegligging. Tijdens het testen moest ik een enkele keer als een MotoGP-coureur mijn been uitsteken om te voorkomen dat ik in een snelle bocht onderuit gleed.

Bereik en verlichting

- Het is echt een stadsfiets. De Swapfiets Original is niet zo geschikt voor langere tochten. En zeker niet door donkere gebieden. De lampjes (Reelight, automatisch) zijn voldoende om jezelf zichtbaar te maken, maar helpen weinig om het fietspad voor je te verlichten. Moet je vaker wat verder weg en ook buiten de stad, kies dan voor de Deluxe met zeven versnellingen en naafaangedreven led-verlichting (wel goed afstellen!).

Waar ligt het kantelpunt?

Dat is vooral afhankelijk van hoelang en hoe vaak je de fiets nodig denkt te hebben. Als je hem alleen gebruikt om af en toe naar en van het station te fietsen. Dan is een OV-fiets (4,80 euro per 24 uur) wellicht net zo handig.
De Swapfiets is vooral voordelig voor een kortere periode (al rekenen ze wel inschrijfkosten voor een maandelijks opzegbaar flexibel abonnement, anders moet je je voor zeker zes maanden vastleggen). Je kunt hem zo ophalen en weer inleveren, dus geen gedoe met het aanbod vergelijken en onderhandelingen op Marktplaats. Ga je je hele studietijd ermee doen, gemiddeld vier jaar (maar het kan ook zomaar een jaartje langer worden), dan kun je een heel behoorlijke fiets kopen voor het totaalbedrag dat je aan een Swapfiets kwijt zou zijn. Zelfs met een goed slot en/of goede verzekering erbij (want diefstal is dan natuurlijk wel een reëel risico). De maandpremie is vergelijkbaar met de volledige diefstaldekking van Swapfiets.

Conclusie

Met een Swapfiets betaal je dus vooral voor gemak. Je hoeft je niet druk te maken om onderhoud en reparaties, want je kunt (bijna) altijd rekenen op assistentie. Wil je echt besparen? Investeer in een goede tweedehands fiets (én een goed slot) en ga daar netjes mee om. Dat hoeft niet veel inspanning te kosten.

Fietsen met dieren

Toen Geke Oosting knieproblemen kreeg, besloot ze haar paard op de fiets uit de stal te gaan halen. 'Het gaat mis als Tido te langzaam loopt'

TEKST: ELS MEIJERS
FOTO: CORNÉ SPARIDAENS

Naam Geke Oosting (57)
Woonplaats Aalden
Beroep Teamcoördinator steunpunt voor mensen met een licht verstandelijke beperking
Aantal fietsen Een e-bike (de fiets op de foto's is de 'stalfiets')
Mooiste fietsherinnering 'Londen verkennen op de fiets met collega's. Een stadswandeling was te pittig voor mij, en mijn collega's hebben er toen heel solidair een fietstocht van gemaakt.'

Knap hoor, fietsen met een paard aan de hand. Wie is deze beauty?

'Dit is Tido. We hebben hem nu zes jaar. Toen mijn vriend hem kocht, was hij vijf en nog niet beleerd. Ik heb hem getraind tot menpaard in de klasse Z (zwaar). Fietsen is hier geen onderdeel van, voor de duidelijkheid – dat is uit nood geboren.

Uit nood geboren, leg eens uit?

'Tien jaar geleden kreeg ik knieproblemen. Lopen deed pijn en lang stilstaan kon niet. Voor wedstrijden moest ik mijn paard (ik had Tido toen nog niet) vaak ophalen van stal. Lopen was geen optie, dus pakte ik de fiets. Later brak ik ook nog eens mijn rug op drie plekken bij een val tijdens een buitenrit. Toen heb ik ook een tijd met dat paard gefietst. Na een training moet een paard altijd nog even uitstappen. Dan fietste ik met hem rondjes van 100 meter om de stal.'

Hoe werkt dat precies, fietsen met een paard?

'Niet alle paarden zijn er geschikt voor. Met schrikkerige types of paarden die snel op hol slaan, is het onbegonnen werk. Met Tido kan ik fietsen, omdat ik hem vertrouw. Hij kent alle stemcommando's: stap, draf, galop, ho! De laatste keer dat ik met hem heb gefietst, is alweer een tijdje geleden. We hebben deze week nog even geoefend voor de foto, en hij wist meteen weer hoe het moet.'

Is het gevaarlijk?

'Niet als je weet wat je doet en het juiste paard hebt. Ook moet je een fiets hebben waarmee je makkelijk met beide voeten op de grond kan. Want het gaat mis als Tido te langzaam loopt. En je moet accepteren dat je geen volledige controle hebt, zoals in het zadel of met de menwagen. Tido voelt dat natuurlijk feilloos aan, dus hij loopt vooral in het tempo waar hij zelf zin in heeft. Soms zet hij een sukkeldrafje in, maar meestal blijft hij rustig stappen.'

Fiets je ook weleens in ander gezelschap?

'Drie jaar geleden kreeg ik twee nieuwe knieën. Toen heb ik het fietsen opnieuw ontdekt. Mijn vriend en ik hebben een e-bike en trekken er regelmatig samen op uit. Pas nog hebben we in twee dagen 130 kilometer gefietst. Dat was vroeger ondenkbaar. Dit is trouwens de laatste keer dat ik met Tido fiets. Volgende week krijgt hij een nieuwe eigenaar, dus ja, dit is best een bijzonder moment.'

Test: Top 3 beste koplampen

Met keurmerk zodat je niet verblindt

Wat is de beste koplamp? Tester Melvin selecteerde drie lampen van verschillende prijsklassen. Belangrijk: deze lampen verblinden je tegenligger niet.

TEKST: MELVIN DE GROOT

Niet-verblindend

De kans dat een koplamp verblindt is veel kleiner bij een lamp met het Duitse-StV-ZO-keurmerk dankzij een afkapping van het licht aan de bovenzijde. Maar dan nog moet je wel zorgen dat de lamp goed is gemonteerd. Het Nederlandse keurmerk RKF (RAI Keurmerk Fietsverlichting)stelt ongeveer dezelfde eisen als de StVZO, dus dat is ook een goede om op te letten.

Selectie

We kiezen drie koplampen die op de voorvork gemonteerd kunnen worden en beschikbaar zijn in zowel e-bike als dynamo uitvoering.

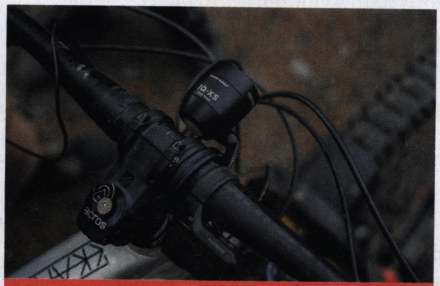

Hoe stel je de koplamp goed af?

Koplamp afstellen

Richt de lamp iets naar beneden zodat de lichtbundel ongeveer vijf tot tien meter voor je verlicht. Kies bij voorkeur verlichting met vaste montage, bijvoorbeeld op de voorvork.

AXA Blueline 30 Switch

Makkelijk af te stellen

Pluspunten

+ Heeft het RKF en StVZO keurmerk
+ Scherp geprijsd (ongeveer 20 euro)
+ Grote aan/uit knop op achterzijde
+ Kan makkelijk afgesteld worden.

Minpunten

- Plastic behuizing
- Het licht flikkert bij lage snelheid
- Geen standlicht

De kleine koplamp ziet er eenvoudig uit, een zwarte plastic behuizing met een metalen bevestigingspunt. Naast de ronde voorkant heeft de lamp een doorschijnend zijlicht, zo ben je goed zichtbaar van de zijkant. Helaas heeft deze lamp geen standlicht, licht wanneer je stilstaat, maar dat verrast niet gezien de lage prijs.

Naam Melvin de Groot
Leeftijd: 32 jaar
Beroep: Fietsmonteur, wielbouwer en freelance producttester bij de Fietsersbond
Woonplaats: Utrecht
Aantal fietsen: Verschillende gravel- en mountainbikes voor lange afstanden en bikepacking.
Mooiste fietservaring: Bikepacken. De vrijheid en snelheid waarmee je een land kan ontdekken is fantastisch. Ik fiets het liefst off-road, lange dagen in de natuur met vrienden of alleen.

De lamp is 30 lux. Dat is voor een dynamo-lamp niet veel, maar meer dan voldoende voor gebruik in de stad en bebouwde omgeving. Lux is de hoeveelheid licht die je op de grond ziet, 10 lux kan al voldoende zijn om gezien te worden.

Afstellen is eenvoudig. Je drukt de lamp makkelijk naar voren of achteren. Tijdens het fietsen valt op dat de lamp makkelijk aan gaat met de grote knop op de achterzijde. Het licht schijnt als een redelijke bundel op de grond, maar wordt niet erg strak afgekapt aan de bovenkant om de tegenligger te ontzien. Jammer dat het licht bij lage snelheid knippert bij een naafdynamo. Dat is alsnog vervelend voor tegenliggers.

Spanninga Axendo 60 Xdas
Ook voor buitengebied

Pluspunten
+ Heeft het RKF en StVZO keurmerk
+ Prima prijs (Ongeveer 45 euro)
+ Heeft standlicht
+ Stevige behuizing
+ Kan makkelijk afgesteld worden.

Minpunten
- Is vrij groot
- Geen zijlicht

Uit de verpakking valt meteen de sticker van het RKF-keurmerk op de lens op. De Axendo is een stuk groter dan de andere lampen in deze test. De lamp voelt erg solide met een stevige schuifknop, metalen voet en behuizing. De lamp heeft standlicht en dagverlichting, een kleine lichtstrook die je zichtbaarheid overdag vergroot. Die zet je aan door de lamp in de automatische modus te gebruiken. De lamp gaat dan in het donker over op groter licht. Het is vrij makkelijk om over de lamp heen te kijken als tegenligger. De lichtbundel is breed en daarmee ook goed geschikt voor minder verlichte gebieden.
N.B. Spanninga vervangt deze lamp binnenkort door de nieuwe serie NEOS en NELIOS.

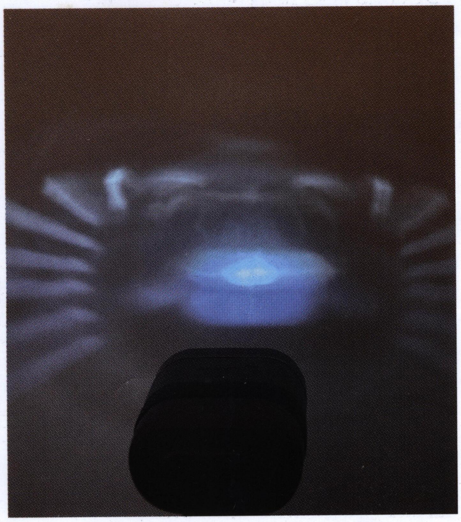

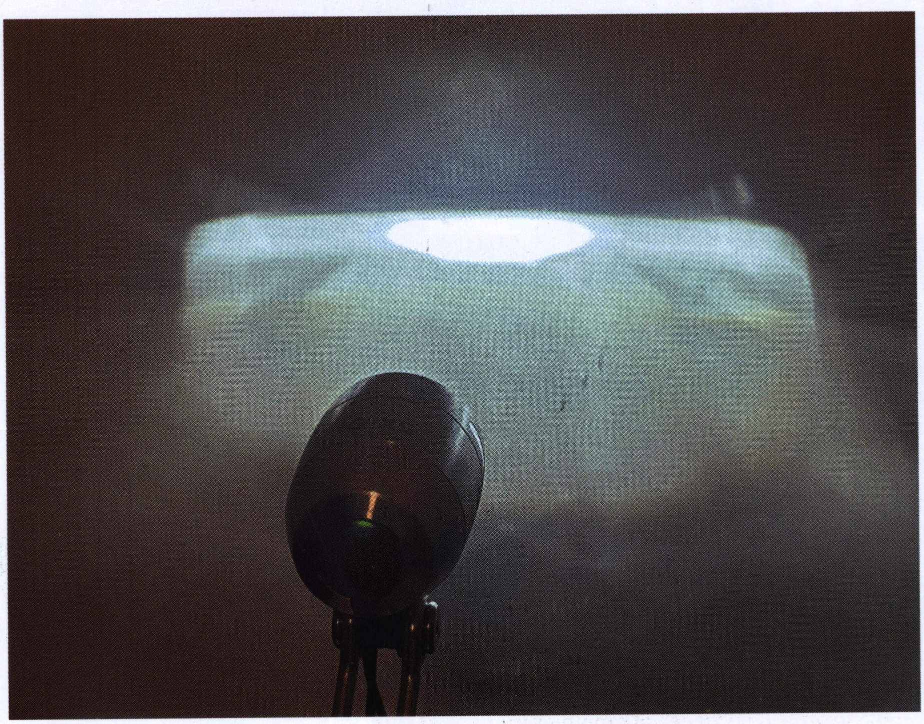

Busch & Muller lumotec IQ-XS

Pluspunten
+ Heeft het StVZO keurmerk
+ Mooi retro-design
+ Kan makkelijk afgesteld worden.
+ Erg goede lichtstraal

Minpunten
- iets hoger geprijsd (ongeveer 75 euro)

Op veel fietsen zie je een retro-koplamp, een lamp de vorm heeft van een ouderwetse banddynamo-lamp, maar nu vaak venijnig fel batterijlicht schijnt. De IQ-XS laat zien dat design, veiligheid en keurmerken ook samen kunnen gaan. Dit Duitse merk voldoet aan de StVZO en de lamp is compact en heeft een stevige metalen behuizing.

Ook deze lamp is makkelijk te monteren en af te stellen. Er is stand- en zijlicht en een makkelijke aan/uit knop. Wat meteen opvalt is dat deze lamp een sterke horizontale lijn op de grond laat zien, het licht wordt aan de bovenkant keurig sterk afgekapt zodat tegenliggers niet verblind worden. Tegelijkertijd heb je met deze lamp veel zicht op het pad voor je. De lamp is dankzij de afkapping met die flinke bundel licht van 80 lux toch prima te gebruiken in een drukke omgeving.

Conclusie
De lampen hebben dezelfde keurmerken. Welke voor jou het geschikst is, is hangt ervan af waar je fietst. Wil je vooral gezien worden en parkeer je je fiets vaak buiten? Dan is de AXA Blueline 30 een prima aanschaf. Door de lage prijs is het geen ramp als hij beschadigd raakt in het fietsenrek. Let wel op dat je hem goed afstelt.
De Spanninga Axendo 60 heeft de beste prijs/kwaliteit-verhouding. Je krijgt simpelweg een erg goede lamp voor de prijs, met alle functies die je kan bedenken voor verlichting.
De beste lamp is de Busch & Müller IQ-XS. De lichtbundel is echt fantastisch en hij ziet er ook erg mooi uit. Overigens kwam de lamp al eerder heel goed uit een test van onze tester Kees Bakker, maar toen kostte hij nog honderdnegenendertig euro. Daarbij vergeleken is zeventig euro een schijntje.

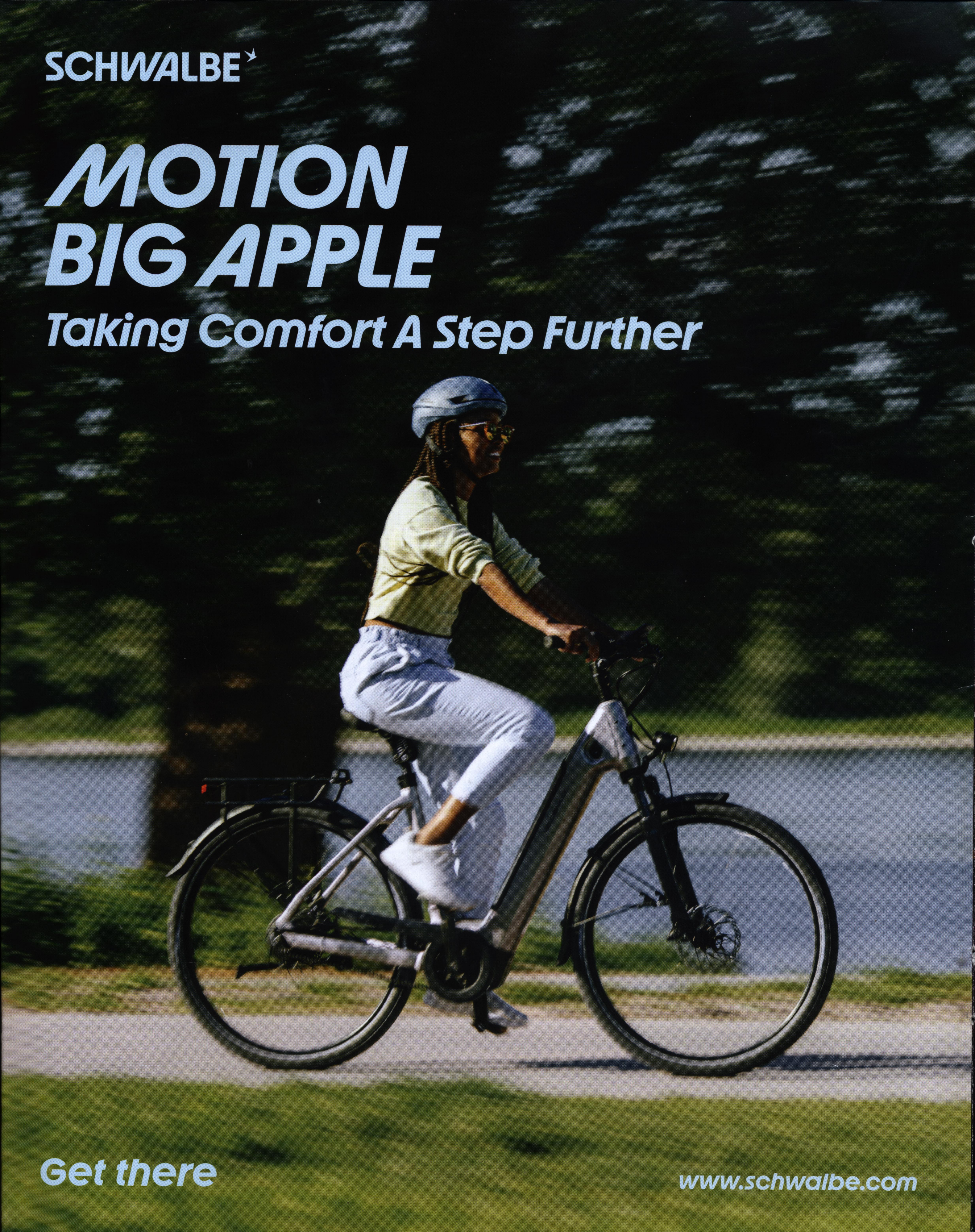
SCHWALBE
MOTION
BIG APPLE
Taking Comfort A Step Further
Get there
www.schwalbe.com